

მარეგულირებელი ორგანოების როლი ბუნებრივი გაზის სექტორში
ინვესტიციების მოზიდვაში

NARUC-ის ენერგეტიკის მარეგულირებელი პარტნიორული პროგრამა

*საქართველოს ენერგეტიკისა და წყალმომარაგების მარეგულირებელ ეროვნულ
კომისია*

და

ვერმონტის კომუნალური მომსახურების საბჭო

ავტორი

ჯონ დ. ბურქი

კომისიონერი

ვერმონტის კომუნალური მომსახურების საბჭო

2008 წლის 16 დეკემბერი

მიმოხილვა

- ❖ დამოუკიდებელი და მიუკერძოებელი მარეგულირებლის მნიშვნელობა
- ❖ კონფლიქტური მარეგულირებელი სიგნალები და ინვესტორების მოლოდინები
- ❖ საბაზრო შეფასებების და საინვესტიციო შესაძლებლობების გამჭვირვალობა

დამოუკიდებელი და მიუკერძოებელი მარგუღირობლის მნიშვნელობა

- ❖ შეუძლია არაპოპულარული, მაგრამ აუცილებელი გადაწყვეტილებების მიღება
- ❖ აბალანსებს ურთიერთსაწინააღმდეგო საზოგადოებრივ ინტერესებს
 - მიწათსარგებლობა, თუ მიწების შენახვა
 - “მწვანე” ენერჯეტიკა, თუ “მწვანე” მინდვრები
 - ხარჯებზე დაფუძნებული განაკვეთები, თუ ხელმისაწვდომობა ღარიბებისთვის
- ❖ აგვარებს რეგულირების კონფლიქტებს
 - უკმაყოფილება
 - პროექტების დიზაინი
- ❖ შეუძლია საწარმოს ქმედებების მართვა
 - საქმე № 6829
 - ◆ “ვერმონტ გეზის” გასამართი სადგურის მშენებლობა
 - ◆ “ვერმონტ გეზის” ტექნიკურ-ეკონომიკური კვლევა

კონფლიქტური მარეგულირებელი სიგნალები და ინვესტორების მოლოდინები

- ❖ სიგნალები უფრო ფართო აუდიტორიემდე აღწევს, ვიდრე უშუალოდ დაინტერესებული მხარეები
 - აშშ-ს ფედერალური მარეგულირებელი ორგანოები
 - აშშ-ს სხვა მარეგულირებლები
 - ფასიანი ქაღალდების ბაზრები
 - საერთაშორისო მარეგულირებელი საზოგადოებრიობა
(მაგალითად: კანადა)

კონფლიქტური მარეგულირებელი სიგნალები და ინვესტორების მოლოდინები

- ❖ კონფლიქტური სიგნალების შედეგები
 - შეუძლიათ სარეგულაციო გაურკვევლობის შექმნა
 - ◆ შეუძლიათ ტარიფების გადამხდელებისთვის ხარჯების გაზრდა
 - საწარმოებისთვის იზრდება კაპიტალის შესხების ხარჯები
 - სიგნალების დადგენის და გაანალიზების ხარჯები იზრდება
 - დაგეგმარება ნაკლებად ეფექტური ხდება:
“საიდან ვიცი, რა სიტუაციის გათვალისწინებით უნდა დავგეგმოთ?”
 - ◆ შეუძლიათ ინვესტიციებზე უარყოფითი გავლენის მოხდენა
 - ◆ შეუძლიათ “აუნაზღაურებელი ხარჯების” გამოწვევა

საბაზრო შეფასებების და საინვესტიციო შესაძლებლობების გამჭვირვალობა

- ❖ გამჭვირვალობის მნიშვნელობა ბაზრის შეფასებისას
 - იცავს მომხმარებლებს უსამართლო ფასწარმოქმნისაგან
 - ხელს უწყობს საწარმოების კეთილსინდისიერებას მომსახურების გაწევისას
 - აძლიერებს მარეგულირებელ დაგეგმარებას
 - ◆ ენერგეტიკული ინფრასტრუქტურა
 - ◆ შერეული ენერგეტიკული პორტფოლიოები

საბაზრო შეფასებების და საინვესტიციო შესაძლებლობების გამჭვირვალობა

- ❖ გამჭვირვალობის მნიშვნელობა საინვესტიციო შესაძლებლობებში
 - ხელს უწყობს კაპიტალის ეფექტიანად გამოყენებას
 - ◆ ფულის ინვესტირება ხდება იქ სადაც საჭიროა, როდესაც საჭიროა და იმ პროექტებში, რომელთა განხორციელებაც საჭიროა
 - იცავს საინვესტიციო გადაწყვეტილებების ინტეგრულობას
 - ◆ საუკეთესო საინვესტიციო წინადადება თუ საუკეთესო “თანამდევი” საინვესტიციო წინადადება

საბაზრო შეფასებების და საინვესტიციო შესაძლებლობების გამჭვირვალობა

- ❖ როგორ უზრუნველყოფენ მარეგულირებელი
ორგანოები გამჭვირვალობას
 - ანგარიშგების წესების შემოღება
 - ◆ 15 U.S.C. 717 – ბუნებრივი გაზის ბაზრის გამჭვირვალობის
წესები
 - ინფორმაციის შეგროვება და გავრცელება
 - ◆ პუბლიკაციები
 - ვერმონტის ერთიანი ენერგეტიკული გეგმა
 - ◆ ვებ-საიტები
 - <http://publicservice.vermont.gov/planning/CEP%20%20WEB%20DRAFT%20FINAL%206-4-08.pdf>
 - <http://www.ferc.gov/market-oversight/mkt-views/2008/10-16-08.pdf>